

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سند ملی آب

نیاز خالص آبی گیاه

(سامانه گاه)

(داده‌ها و اطلاعات سواشناسی)

جلد (۵۹)

عنوان و نام پدیدآور : سند ملی آب، نیاز خالص آبی گیاه (سامانه نگاه) (داده‌ها و اطلاعات هواشناسی) جلد ۵۹/ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی.

مشخصات نشر : تهران؛ موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۷۸۶ ص
شابک : 978-600-8619-35-2

وضعیت فهرست‌نویسی : فپا

موضوع : آب - کشاورزی

موضوع : آب - توسعه

موضوع : آب - گیاهان زراعی

موضوع : آب - گیاهان باغی

شناسه افزوده : موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی

شناسه افزوده : موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

عنوان: سند ملی آب، نیاز خالص آبی گیاه (سامانه نگاه) (داده‌ها و اطلاعات هواشناسی) جلد ۵۹)

پدیدآورنده: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

تنظیم: مهندس رمضانعلی ذبیحی افروز

مدیر پروژه: دکتر سیدحسن کاظمی

مجری پروژه: دکتر مجتبی پالوج

مسئول انتشار: فرهاد بلادری

کارشناس انتشار: فرزانه علایی

گروه پژوهشی: آمایش و توسعه کشاورزی

صفحه‌آرایی: ابراهیم حبیبی سیاهپوش

طراح روی جلد: مینا توکلی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-8619-35-2

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات اسرار علم

ناشر: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، مدیریت خدمات پژوهشی

نشانی: خیابان کریمخان زند- انتهای خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی) - خیابان رودسر شرقی - پلاک ۵

http://www.agri-peri.ir

تلفن: ۴۲۹۱۶۰۰۰ نمابر: ۸۸۸۹۶۶۶۰

پیشگفتار

ترکیب دو فرایند جداگانه که به وسیله آب از سطح خاک و به صورت تبخیر از سطح گیاه از طریق تعرق وارد اتمسفر می‌شود، تبخیر- تعرق نامیده می‌شود. این ترکیب، همزمان انجام می‌شود و به عنوان یک نمایه اقلیمی محسوب و در عملکرد محصولات کشاورزی تأثیرگذار است. تبخیر و تعرق در شرایط استاندارد از حاصلضرب تبخیر- تعرق گیاه مرجع (ET₀) در ضریب گیاهی (Kc) حاصل می‌شود. شایان ذکر است که پارامترهای اصلی هواشناسی موثر بر تبخیر- تعرق؛ شامل دمای هوا، رطوبت هوا، سرعت باد، تابش و... می‌باشد.

سند ملی آب کشور (NETWAT) که با استفاده از میانگین داده‌های ایستگاه‌های همدیدی، اقلیم‌شناسی و هواشناسی در دوره ۹۷-۱۹۷۰ تنظیم و تدوین گردید، فرصت مناسبی برای ساماندهی کاربردی داده‌های هواشناسی، بر محاسبه نیاز خالص آبی گیاه در کشور بود که براساس اطلاعات موجود تعداد ایستگاه‌های هواشناسی ۱۵۹ واحد، اقلیم‌شناسی ۹ واحد و باران‌سنجی ۱۲۵۳ واحد در سال ۱۹۹۵ گزارش شده است.

در فرایند اجرای پروژه بزرگ‌ساز ملی آب کشور و در قالب «سامانه نگاه» بررسی، جمع‌آوری، پایش و ساماندهی داده‌های هواشناسی از جمله اقدامات اساسی و ضروری بود که در این پروژه با مساعدت پژوهشکده هواشناسی کشور و پشتیبانی سازمان هواشناسی کشور و وزارت نیرو، این مهم مورد اهتمام ویژه قرار گرفت.

براساس اعلام سازمان هواشناسی کشور تعداد ایستگاه‌های هواشناسی در سال ۱۳۵۷ بالغ بر ۵۷۶ واحد بوده است که تا سال ۱۳۹۱ تعداد ۴۶۹۹ ایستگاه در آن اضافه و در سال ۱۳۹۴ به ۵۶۸۵ واحد انواع ایستگاه هواشناسی رسیده است.

پروژه حاضر با توجه به ضرورت بکارگیری داده‌ها با ویژگی سری زمانی روزانه- سالیانه از زمان آغاز فعالیت و ثبت داده‌ها در ایستگاه‌های هواشناسی، موضوع محاسبه نیاز خالص آبی گیاه را به مورد اجرا گذاشته است در مجموع با همکاری و مساعدت قابل تقدیر سازمان هواشناسی کشور، پژوهشکده هواشناسی و وزارت نیرو، داده‌های حدود یکهزار و سیصد ایستگاه مختلف شامل؛ سینوپتیک، اقلیم‌شناسی، باران‌سنجی و تبخیرسنجی با ویژگی داده‌های دارای سری زمانی روزانه در پایگاه هواشناسی سامانه نیاز خالص آبی گیاه «سامانه نگاه» جمع‌آوری و در محاسبات مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

در مجلدات حاضر (داده‌ها و اطلاعات هواشناسی) صرفاً داده‌های ایستگاه‌های هواشناسی در یک دوره ده ساله منتهی به سال ۲۰۱۴ به تفکیک هر ایستگاه و با مختصات کامل مکانی و متوسط داده‌های روزانه ده ساله ساماندهی و آرایه شده است. ترتیب داده‌ها در مجلدات حاضر براساس امکان استقرار ایستگاه در استان و شهرستان‌های ذیربط است.

با اعتقاد به اهمیت و ارزش بسیار بالای فنی داده‌های موجود در این مجلدات، این امکان از طریق سند حاضر برای کلیه پژوهشگران فراهم گردید تا به بخشی از داده‌های هواشناسی موجود در سامانه فوق که در محاسبات بهنگام‌سازی سند ملی آب به کار گرفته شده است، دسترسی پیدا نمایند.

فرصت را مغتنم شمرده؛ از مساعدت جناب آقای دکتر پرهیزکار رئیس محترم سازمان هواشناسی کشور، جناب آقای دکتر رنجبر رئیس محترم پژوهشکده هواشناسی، جناب آقای دکتر فتاحی معاون محترم پژوهشکده هواشناسی، سرکار خانم دکتر جوانمرد، سرکار خانم مهندس حامدی کارشناس محترمه پژوهشکده هواشناسی، جناب آقای دکتر مجید وظیفه‌دوست استاد محترم دانشگاه گیان و مشاور محترم پژوهشکده هواشناسی، اعضای محترم کارگروه فنی پروژه سامانه نیاز خالص بی گیاه (سامانه نگاه) به ویژه جناب آقای مهندس احمد دهقان، جناب آقای مهندس رمضانعلی ذبیحی‌افروز، سرکار خانم دکتر باریکانی تقدیر و تشکر می‌شود و همچنین از آقای مهندس پلاز، خاطر فراهم سازی زمینه چاپ کتاب و از آقای ابراهیم حبیبی سیاهپوش به خاطر صفحه‌آرایی آن، تشکر می‌شود.

سیدحسین کاظمی

رئیس مؤسسه پژوهشی توسعه ریزی،

اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

و

مدیر پروژه بهنگام‌سازی سند ملی آب

تابستان ۱۳۹۵

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	مقدمه
۳	داده‌ها و اطلاعات هواشناسی استان قزوین
۲۴۵	داده‌ها و اطلاعات هواشناسی استان قم
۳۱۹	داده‌ها و اطلاعات هواشناسی استان کردستان

www.ketab.ir